> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7 2511 CW Den Haag Postbus 20201 2500 EE Den Haag www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

wooverzoekendjz@minfin.nl www.minfin.nl

Ons kenmerk 2022-0000092475

Datum 21 oktober 2022

Betreft Besluit op uw Wob-verzoek over algoritmes bij de

Belastingdienst en Toeslagen

Geachte,

In uw brief van 5 augustus 2021 heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om informatie over het gebruik en de werking van algoritmes bij de Belastingdienst, Toeslagen, Fiod en Douane.

U vraagt in dit verband om documenten met informatie betreffende de wijze waarop:

- informatie over welke algoritmes in gebruik zijn, hoe zij worden toegepast en welk doel zij dienen;
- informatie over de werking en 'receptuur' van het algoritme. U geeft als voorbeeld pseudocodes, maar ook (specificaties van) gebruikte data/variabelen/selectiecriteria en handleidingen;
- informatie over de manier waarop ontwikkeling, evaluatie en toezicht plaatsvindt van de gebruikte algoritmes. Hieronder vallen met nadruk ethische overwegingen en maatregelen/bijsturing om feedback loops en bias tegen te gaan.

De ontvangst van uw verzoek heb ik u schriftelijk bevestigd bij brief van 12 augustus 2021, met kenmerk 2021-0000166000. In de brief van 12 augustus 2021 is de beslistermijn met vier weken verdaagd. Het is helaas niet gelukt om binnen de wettelijke termijn op uw Wob-verzoek te beslissen. Hiervoor bied ik u mijn excuses aan.

U heeft uw verzoek om openbaarmaking van informatie gedaan op grond van de Wob. Vanaf 1 mei 2022 is de Wob vervangen door de Wet open overheid (hierna: Woo). De Woo kent geen overgangsrecht, waardoor vanaf 1 mei de Woo van toepassing is op alle Wob-verzoeken die niet voor deze datum zijn afgehandeld. U ontvangt derhalve een Woo-besluit op uw verzoek van 4 maart 2021.

Besluit

Ik besluit de door u gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken. Per document is op de inventarislijst aangegeven welke uitzonderingsgrond en zijn toegepast. De inventarislijst maakt integraal onderdeel uit van het besluit. Voor de motivering van dit besluit verwijs ik naar het onderdeel "Overwegingen" van deze brief.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek heb ik gezocht in de digitale archiefsystemen van de betrokken medewerkers. Bij deze inventarisatie zijn 30 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in de inventarislijst in bijlage 2 bij deze brief. In deze brief wordt vanaf nu verwezen naar de nummers op de inventarislijst, zodat voor u duidelijk is wat ik per document heb besloten en waarom ik dit heb

De Woo is niet van toepassing op documenten die al openbaar zijn. Eén document is reeds openbaar en staat op de inventarislijst als zodanig aangemerkt. Op de inventarislijst staat ook aangegeven waar u dit document kunt vinden.

Transponeringstabel

besloten.

De beoordeling van de documenten heeft plaatsgevonden op basis van de Wob en is afgerond voordat de Woo op 1 mei 2022 in werking trad. Dit brengt met zich mee dat de aanduiding van de toegepaste uitzonderingsgronden in bijlage 3 en 4 afwijken van de motivering in het besluit. Ter bevordering van de leesbaarheid heb ik in bijlage 2 een transponeringstabel opgenomen, waarin de uitzonderingsgronden op basis van de Wob en de Woo staan omschreven.

Wetteliik kader

Ik behandel uw verzoek als een verzoek op grond van de Woo. De relevante artikelen uit de Woo kunt u vinden in bijlage 1 bij deze brief.

Overwegingen

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Het belang van inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder d, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder d, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit inspectie, controle of toezicht door bestuursorganen belemmert en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Dit is het geval als de uitkomsten van de inspectie, controle of het toezicht veel samenhangt met informatie over de gebruikte methoden en technieken of de effectiviteit belemmert. Bij diverse documenten is het belang van de inspectie, controle en toezicht door de Belastingdienst in het geding. Het gaat om passages die informatie prijsgeven over de controletechniek, maar ook de gebruikte bronnen en locaties van de bronnen om controle uit te voeren. Openbaarmaking van deze informatie kan er mogelijk toe leiden dat een effectieve controle niet meer mogelijk is. Ik vind dit belang in dit geval zwaarder wegen dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.d Wob. Dit kunt u lezen als artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder d, van de Woo.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo)

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk 2022-0000092475 Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen. Bij bepaalde documenten is dit het geval. Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkene niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Dat vind ik niet wenselijk. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

In diverse documenten staan (ook) persoonsgegevens van ambtenaren. Het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om, openbaarmaking op grond van de Woo.

Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.e Wob. Dit kunt u lezen als artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo.

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. In diverse documenten staat informatie met verwijzingen naar interne bronnen, interne bronlocaties en interne links. Ook staat in diverse documenten de inrichting van het digitale landschap binnen een gedeelte van de Belastingdienst. Het voorkomen van oneigenlijk gebruik van deze informatie, weeg ik zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking. Openbaarmaking van deze informatie kan het goed functioneren van de Belastingdienst schaden. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.g Wob. Dit kunt u lezen als artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo.

Wijze van openbaarmaking en publicatie

De documenten die (gedeeltelijk) openbaar worden, worden samen met deze brief digitaal aan u toegezonden.

Plaatsing op internet

Dit besluit en de documenten die voor iedereen (gedeeltelijk) openbaar worden, worden op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk 2022-0000092475

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact opnemen via bovenstaand e-mailadres. Voor meer informatie over de Wooprocedure, kunt u kijken op https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/wet-open-overheid-woo.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk 2022-0000092475

De Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst namens deze,

b/a

mr. M.S. Bogtstra De directeur Juridische Zaken

Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de minister van Financiën, ter attentie van de Directie Juridische Zaken, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en dient ten minste het volgende te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
- d. een opgave van de redenen waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen.

Bijlage 1

Artikel 5.1 van de Woo

- 1. Het openbaar maken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 3.1 onderscheidenlijk paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de betrokkene uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven voor de openbaarmaking van deze persoonsgegevens of deze persoonsgegevens kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;
- e. nummers betreft die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt.
- 2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
- a. de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. de bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens;
- g. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
- h. de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage;
- i. het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.
- 3. Indien een verzoek tot openbaarmaking op een van de in het tweede lid genoemde gronden wordt afgewezen, bevat het besluit hiervoor een uitdrukkelijke motivering.
- 4. Openbaarmaking kan tijdelijk achterwege blijven, indien het belang van de geadresseerde van de informatie om als eerste kennis te nemen van de informatie dit kennelijk vereist. Het bestuursorgaan doet mededeling aan de verzoeker van de termijn waarbinnen de openbaarmaking alsnog zal geschieden.
- 5. In uitzonderlijke gevallen kan openbaarmaking van andere informatie dan milieu-informatie voorts achterwege blijven indien openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt. Het bestuursorgaan baseert een beslissing tot achterwege laten van de openbaarmaking van enige informatie op deze grond ten aanzien van dezelfde informatie niet tevens op een van de in het eerste of tweede lid genoemde gronden.
- 6. Het openbaar maken van informatie blijft in afwijking van het eerste lid, onderdeel c, in geval van milieu-informatie eveneens achterwege voor zover daardoor het in het eerste lid, onderdeel c, genoemde belang ernstig geschaad

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk 2022-0000092475 wordt en het algemeen belang van openbaarheid van informatie niet opweegt tegen deze schade.

Ons kenmerk 2022-0000092475

Directie Juridische Zaken

7. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 5.2 van de Woo

- 1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.
- 2. Het bestuursorgaan kan over persoonlijke beleidsopvattingen met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
- 3. Onverminderd het eerste en tweede lid wordt uit documenten opgesteld ten behoeve van formele bestuurlijke besluitvorming door een minister, een commissaris van de Koning, Gedeputeerde Staten, een gedeputeerde, het college van burgemeester en wethouders, een burgemeester en een wethouder, informatie verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen in niet tot personen herleidbare vorm, tenzij het kunnen voeren van intern beraad onevenredig wordt geschaad.
- 4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk 2022-0000092475

Nr.	Uitzonderingsgrond in de Wet	Uitzonderingsgrond in de Wet open
INI .	openbaarheid van bestuur	overheid (artikel/code)
	(artikel/code)	over riela (ai tikel) code)
1.	Eenheid van de Kroon (10.1.a)	Eenheid van de Kroon (5.1.1.a)
2.	Veiligheid van de Staat (10.1.b)	Veiligheid van de Staat (5.1.1.b)
3.	Vertrouwelijk verstrekte bedrijfs- en	Vertrouwelijk verstrekte bedrijfs- en
Э.	fabricagegegevens (uitgezonderd	fabricagegegevens (uitgezonderd milieu-
	milieu-informatie) (10.1.c)	informatie) (5.1.1.c)
4.	Bijzondere persoonsgegevens (10.1.d)	1. Bijzondere persoonsgegevens (5.1.1.d)
4.	bijzondere persoonsgegevens (10.1.d)	2. Nationale identificationummers (5.1.1.e)
5.	International obstrakkingen (10.2.a)	Internationale betrekkingen (5.1.2.a)
6.	Internationale betrekkingen (10.2.a) I. Economische of financiële belangen	Economische of financiële belangen van de
0.	_	_
	van de staat (10.2.b)	staat (5.1.2.b)
	II. Economische of financiële belangen	
	van de Staat met een vertrouwelijk	
7	karakter (milieu-informatie) (10.5)	Open oring any open daing war straffeers
7.	Opsporing en vervolging van strafbare	Opsporing en vervolging van strafbare
0	feiten (10.2.c)	feiten (5.1.2.c)
8.	Inspectie, controle en toezicht door	Inspectie, controle en toezicht door
	bestuursorganen (10.2.d)	bestuursorganen (5.1.2.d)
9.	Eerbiediging van de persoonlijke	Eerbiediging van de persoonlijke
- 10	levenssfeer (10.2.e)	levenssfeer (5.1.2.e)
10.	Belang van de geadresseerde om als	Belang van de geadresseerde om als eerste
	eerste kennis te kunnen nemen (10.2.f)	kennis te kunnen nemen (5.1.4)
11.	Het voorkomen van onevenredige	1. Bescherming van andere dan
	bevoordeling of benadeling (10.2.g)	vertrouwelijk aan de overheid verstrekte
		concurrentiegevoelige bedrijfs-en
		fabricagegegevens (5.1.2.f)
		2. De bescherming van het milieu waar op
		deze informatie betrekking heeft
		(uitgezonderd milieu-informatie) (5.1.2.g)
		3. De beveiliging van personen of bedrijven
		en het voorkomen van sabotage
		(uitgezonderd milieu-informatie) (5.1.2.h)
		4. Het goed functioneren van de staat ()
		of bestuursorganen (5.1.2.i)
12.	Het voorkomen van onevenredige	Het voorkomen van onevenredige
	bevoordeling of benadeling	bevoordeling of benadeling (5.1.5)
	(uitgezonderd milieu-informatie)	
4.2	(10.2.g)	De handra vila and a di
13.	De bescherming van het milieu waarop	De bescherming van het milieu waarop de
4.4	de informatie betrekking heeft (10.7.a)	informatie betrekking heeft (5.1.2.g)
14.	De beveiliging van personen of	De beveiliging van personen of bedrijven en
	bedrijven en het voorkomen van	het voorkomen van sabotage (milieu-
	sabotage (milieu-informatie) (10.7.b)	informatie) (5.1.2.h)
15.	Niet verstrekken van persoonlijke	1. ls er sprake van persoonlijke
	beleidsopvattingen (11.1)	beleidsopvattingen in documenten
		opgesteld voor formele bestuurlijke
		besluitvorming? Verstrekken, tenzij het

		voeren van intern beraad onevenredig wordt geschaad (5.2.3) 2. Wel verstrekken persoonlijke beleidsopvatting in het kader van goed en democratisch bestuur (5.2.2) 3. Niet verstrekken van persoonlijke beleidsopvattingen (5.2.1)
16.	Wel verstrekken persoonlijke	Wel verstrekken persoonlijke
	beleidsopvatting in het kader van goed	beleidsopvatting in het kader van goed en
	en democratisch bestuur (11.2)	democratisch bestuur (5.2.2)
17.		Informatie ouder dan vijf jaar (5.3)

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk 2022-0000092475